

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 lutego 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpoznaniu wniosku z dnia 31 stycznia 2018 r. przyznał S. K. emeryturę od 1 stycznia 2018 r. tj. od miesiąca, w którym złożył wniosek.

Podstawę obliczenia emerytury stanowiła kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę.

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 87520,90 zł
- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 582240,24 zł
- suma kwot pobranych emerytur wynosi (...),02
- średnie dalsze trwanie życia wynosi 216,10 miesięcy
- wyliczona kwota emerytury wynosi 2374,33 zł

Wysokość emerytury obliczono zgodnie z art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS: $[(...),90 + (...),02/216,10 = 2374,33 \text{ zł.}$

Emerytura ustalona niniejszą decyzją została zawieszona, ponieważ jest świadczeniem mniej korzystnym.

/decyzja – k. 6 – 7 plik III akt ZUS/

W dniu 19 marca 2018 r. S. K. złożył odwołanie od w/w decyzji, wnosząc o ich zmianę i uwzględnienie przy obliczaniu emerytury wynagrodzeń z całego okresu zatrudnienia w P.P. i M.U. (...) – (...) S.A.

/odwołanie – k. 3/

Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że ubezpieczony ma przyznaną od 30 sierpnia 2012 r. emeryturę wcześniejszą o symbolu (...)/(...). Wypłacana emerytura jest (...) tj. obliczona w całości „na nowych zasadach” jako świadczenie korzystniejsze od emerytury mieszanej. Kapitał początkowy jest obliczony z przyjęciem wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 118,74% lat 1982 – 1991.

Za okres zatrudnienia w PP i (...) przed 1 stycznia 1980 r. tj. 1 sierpnia 1970 r. – 28 października 1971 r., 2 listopada 1973 r. – 31 grudnia 1979 r. (przerwa na służbę wojskową) przyjęto wynagrodzenia minimalne z uwagi na brak dowodów wysokości zarobków (Rp-7 od 1 stycznia 1980 r.). W dniu 31 stycznia 2018 r. ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę, w wyniku, którego wydano zaskarżoną decyzję z dnia 14 lutego 2018 r.

/odpowiedź na odwołanie –k. 4/

W pismach z 21 czerwca 2018 r. i 5 grudnia 2018 r. ubezpieczony wniósł o przeliczenie emerytury przy uwzględnieniu środków przekazanych na Otwarty Fundusz Emerytalny.

/pismo – k. 10, k. 68/

W piśmie procesowym z dnia 25 lutego 2019 r. wnioskodawca wniósł o przeliczenie świadczenia emerytalnego (zwiększenie o 800 zł netto) z uwzględnieniem środków pieniężnych w wysokości około 19 tysięcy złotych

zgrupowanych w Otwartym Funduszu Emerytalnym (...) i przejętym przez ZUS oraz wynagrodzeń z okresu zatrudnienia w przedsiębiorstwie (...).

/pismo procesowe – k. 75/

Na rozprawie w dniu 23 kwietnia 2019 r. wnioskodawca poparł odwołanie. Wskazał, że w spornym okresie zarabiał w granicach 4 – 5 tysięcy złotych i otrzymywał olbrzymie premie za oddawanie węzłów.

/protokół rozprawy z dnia 23 kwietnia 2019 r. – 00:00:34 – 00:04:59 – płyta CD – k. 86/.

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca S. K. urodził się w dniu (...)

/okoliczność bezsporna/

Decyzją z dnia 10 października 2002 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ustalił wartość kapitału początkowego S. K.. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 lat kalendarzowych, tj. od 1 stycznia 1982 r. do 31 grudnia 1991 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wynosi 118,74%. Postawę wymiaru kapitału początkowego ustalonego w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 118,74% przez kwotę 1220,89 zł, tj. kwotę bazową ($118,74\% \times 1220,89 \text{ zł} = 1.449,68 \text{ zł}$).

Do ustalenia wartości kapitału przyjęto okresy składkowe w ilości: 26 lat, 4 miesiące tj. 316 miesięcy, okresy nieskładkowe w ilości 0 lat, 10 miesięcy tj. 10 miesięcy.

Wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 roku została wyliczona w następujący sposób:

$293,01 \text{ złotych} \times 80,78\%$ (współczynnik proporcjonalny) = 236,69 złotych

$(316 \text{ miesięcy składkowych} \times 1,3\%) : 12 \times 1449,68 \text{ złotych}$ (podstawa wymiaru) = 496,23 złotych,

$(10 \text{ miesięcy nieskładkowych} \times 0,7\%) : 12 \times 1449,68 \text{ złotych}$ (podstawa wymiaru) = 8,41 zł

RAZEM = 741,33 złotych

$741,33 \text{ złotych} \times 209 \text{ miesięcy}$ (średnie dalsze trwanie życia) = 154937,97 złotych (kapitał początkowy na dzień 1.01.1999 roku).

Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy nie uwzględnił:

- od 16 października 1973 r. do 1 listopada 1973 r., gdyż w/w okresie ubezpieczony nie podjął zatrudnienia po odbyciu służby wojskowej, a więc nie była opłacana składka na ubezpieczenie społeczne,

- od 29 sierpnia 1990 r. do 23 września 1990 r.,

- od 20 lipca 1992 r. do 31 marca 1993 r., gdyż ubezpieczony przebywał na urlopie bezpłatnym,

- od 1 września 1993 r. do 8 września 1993 r.,

- od 26 października 1993 r. do 31 października 1993 r.,

- od 1 grudnia 1993 r. do 7 grudnia 1993 r.,

- od 18 stycznia 1994 r. do 31 stycznia 1994 r.,

- od 1 marca 1995 r. do 16 marca 1995 r.,
- od 29 kwietnia 1995 r. do 30 kwietnia 1995 r.,
- od 23 grudnia 1996 r. do 31 grudnia 1996 r.,
- od 23 lutego 1997 r. do 28 lutego 1997 r., gdyż nie została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne.

/decyzja o ustaleniu kapitału początkowego – k. 23 – 24 plik II akt ZUS/

Do obliczenia wskaźnika podstawy wymiaru kapitału początkowego organ rentowy przyjął następujące dochody, stanowiące podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne wnioskodawcy, uznając je za najkorzystniejsze:

- 1982 rok – 169.890,00 zł;
- 1983 rok – 153.943,00 zł;
- 1984 rok – 216.343,00 zł;
- 1985 rok – 288.632,00 zł;
- 1986 rok – 303.278,00 zł;
- 1987 rok – 492.552,00 zł;
- 1988 rok – 1.064.827,00 zł;
- 1989 rok – 2.892.746,00 zł;
- 1990 rok – 14.010.550,00 zł;
- 1991 rok – 22.736.225,00 zł;

/obliczenie wskaźnika podstawy wymiaru kapitału początkowego – k. 25 plik II akt ZUS/

Decyzją z dnia 6 stycznia 2006 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ponownie ustalił wartość kapitału początkowego S. K.. Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie (...),68 ustaloną w decyzji z 10 października o ustaleniu kapitału początkowego.

Do ustalenia wartości kapitału przyjęto okresy składkowe w ilości: 26 lat, 4 miesiące tj. 316 miesięcy, okresy nieskładkowe w ilości 1 rok, 1 miesiąc, 4 dni tj. 13 miesięcy.

Wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 roku została wyliczona w następujący sposób:

$293,01 \text{ złotych} \times 80,78\% \text{ (współczynnik proporcjonalny)} = 236,69 \text{ złotych}$

$(316 \text{ miesięcy składkowych} \times 1,3\%) : 12 \times 1449,68 \text{ złotych (podstawa wymiaru)} = 496,23 \text{ złotych,}$

$(10 \text{ miesięcy nieskładkowych} \times 0,7\%) : 12 \times 1449,68 \text{ złotych (podstawa wymiaru)} = 11,02 \text{ zł}$

RAZEM = 743,94 złotych

$743,94 \text{ złotych} \times 209 \text{ miesięcy (średnie dalsze trwanie życia)} = 155483,46 \text{ złotych (kapitał początkowy na dzień 1.01.1999 roku).}$

Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy nie uwzględnił:

- od 16 października 1973 r. do 1 listopada 1973 r., gdyż w/w okresie ubezpieczony nie podjął zatrudnienia po odbyciu służby wojskowej, a więc nie była opłacana składka na ubezpieczenie społeczne,

- od 29 sierpnia 1990 r. do 23 września 1990 r.,

- od 20 lipca 1992 r. do 31 marca 1993 r., gdyż ubezpieczony przebywał na urlopie bezpłatnym.

/decyzja o ustaleniu kapitału początkowego – k. 29 plik II akt ZUS/

W dniu 2 sierpnia 2012 r. wnioskodawca złożył wniosek o emeryturę.

/wniosek – k. 1 – 4 plik I ZUS/

Decyzją o ponownym ustaleniu kapitału początkowego organ rentowy ustalił na dzień 1 stycznia 1999 r. kapitał początkowy w wysokości 155.888,92 złotych.

/decyzja – k. 33 – 34 plik II akt ZUS/

Decyzją z dnia 13 września 2012 r. organ rentowy ponownie przeliczył ubezpieczonemu kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 r. – 175580,90 złotych.

/decyzja – k. 36, k. 37 plik II akt ZUS/

Decyzją z dnia 17 września 2012 r. (znak (...)) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku S. K. z dnia 2 sierpnia 2012 r. przyznał ubezpieczonemu zaliczkę na poczet przysługującej emerytury od 30 sierpnia 2012 r. tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego.

Obliczenie emerytury zgodnie z art. 53 ustawy o emeryturach i rentach z FUS: do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto: przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego ubezpieczenia od 1980 r. do 2011 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 93,61%. Do ustalenia wysokości emerytury Zakład uwzględnił 38 lat, 2 miesiące i 22 dni okresów składkowych oraz 2 lata, 9 miesięcy i 25 dni okresów nieskładkowych, ograniczając je do 1/3. Wysokość emerytury wyniosła 2149,39 zł.

Obliczenie wysokości emerytury zgodnie z art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS: podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Przy ustalaniu wysokości emerytury dla osób nabywających prawo do emerytury w wieku niższym niż 60 lat (kobieta) i 65 lat (mężczyzna) kapitał początkowy podlega przeliczeniu poprzez dodanie do okresów składkowych okresu równego różnicy pomiędzy wiekiem emerytalnym wynoszącym 60 lat (kobieta) i 65 lat (mężczyzna), a faktycznym wiekiem przejścia na emeryturę.

- kwota składki zewidencjonowana na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 68442,93 zł

- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 520476,16 zł

- średnie dalsze trwanie życia wynosi 254,80 miesięcy

- wyliczona kwota emerytury wynosi 2311,30 zł

Obliczenie wysokości emerytury zgodnie z art. 183 ustawy o emeryturach i rentach z FUS: wobec osiągnięcia wieku uprawniającego do emerytury w roku 2012 wysokość emerytury od 30 sierpnia 2012 r. wynosi:

35% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej i 65% emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej. Wysokość emerytury wyniosła łącznie: 2254,64 zł.

Wskazano, że emerytura ustalona niniejszą decyzją została zawieszona, ponieważ jest świadczeniem mniej korzystnym.

/decyzja – k. 38 – 39 plik I akt ZUS/

Decyzją z dnia 17 września 2012 r. (znak (...)) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku S. K. z dnia 2 sierpnia 2012 r. przyznał ubezpieczonemu zaliczkę na poczet przysługującej emerytury od 30 sierpnia 2012 r. tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego.

Obliczenie wysokości emerytury zgodnie z art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS: podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Przy ustalaniu wysokości emerytury dla osób nabywających prawo do emerytury w wieku niższym niż 60 lat (kobieta) i 65 lat (mężczyzna) kapitał początkowy podlega przeliczeniu poprzez dodanie do okresów składkowych okresu równego różnicy pomiędzy wiekiem emerytalnym wynoszącym 60 lat (kobieta) i 65 lat (mężczyzna), a faktycznym wiekiem przejścia na emeryturę.

- kwota składki zewidencjonowana na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 68442,93 zł

- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 520476,16 zł

- średnie dalsze trwanie życia wynosi 254,80 miesięcy

- wyliczona kwota emerytury wynosi 2311,30 zł.

Była to decyzja zaliczkowa.

/decyzja – k. 40-41 plik I akt ZUS/

Decyzją ostateczną z dnia 17 grudnia 2014 r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku S. K. z dnia 2 sierpnia 2012 r. przyznał ubezpieczonemu emeryturę od 30 sierpnia 2012 r. tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Wysokość świadczenia została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej i wysokość świadczenia od 1 lutego 2015 r. wyniosła 2442,23 zł brutto.

/decyzja – k. 53 plik I akt ZUS/

Decyzją ostateczną z dnia 17 grudnia 2014 r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku S. K. z dnia 2 sierpnia 2012 r. przyznał ubezpieczonemu emeryturę od 30 sierpnia 2012 r. tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Wysokość świadczenia została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 184, art. 26 i art. 53 ustawy emerytalnej i wysokość świadczenia od 1 lutego 2015 r. wyniosła 2254,65 zł brutto. Jej wypłata została zawieszona z uwagi na to, że jest świadczeniem mniej korzystnym.

/decyzja – k. 51-52 plik I akt ZUS/

Ubezpieczony w dniu 31 stycznia 2018 r. złożył wniosek o emeryturę.

/wniosek – k. 1 – 3 plik III akt ZUS/

Decyzją z dnia 12 lutego 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ponownie z urzędu ustalił wartość kapitału początkowego S. K.. Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie (...),68 ustaloną w decyzji z 10 października o ustaleniu kapitału początkowego.

Do ustalenia wartości kapitału przyjęto okresy składkowe w ilości: 26 lat, 4 miesiące tj. 316 miesięcy, okresy nieskładkowe w ilości 1 rok, 1 miesiąc, 5 dni oraz okresy dodane w ilości 5 lat, 0 miesięcy. Łączny okres składkowy przyjęty do obliczenia kapitału początkowego wynosi 31 lat, 4 miesiące i 5 dni tj. 376 miesięcy.

Wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 roku została wyliczona w następujący sposób:

$293,01 \text{ złotych} \times 80,78\% \text{ (współczynnik proporcjonalny)} = 238,63 \text{ złotych}$

$(376 \text{ miesięcy składkowych} \times 1,3\%) : 12 \times 1449,68 \text{ złotych (podstawa wymiaru)} = 590,45 \text{ złotych,}$

$(13 \text{ miesięcy nieskładkowych} \times 0,7\%) : 12 \times 1449,68 \text{ złotych (podstawa wymiaru)} = 11,02 \text{ zł}$

RAZEM = 743,94 złotych

$840,10 \text{ złotych} \times 209 \text{ miesięcy (średnie dalsze trwanie życia)} = 175580,90 \text{ złotych (kapitał początkowy na dzień 1.01.1999 roku).}$

Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy nie uwzględnił:

- od 16 października 1973 r. do 1 listopada 1973 r., gdyż w/w okresie ubezpieczony nie podjął zatrudnienia po odbyciu służby wojskowej, a więc nie była opłacana składka na ubezpieczenie społeczne,

- od 29 sierpnia 1990 r. do 23 września 1990 r.,

- od 20 lipca 1992 r. do 31 marca 1993 r., gdyż ubezpieczony przebywał na urlopie bezpłatnym.

/decyzja o ustaleniu kapitału początkowego – k. 44 – 45 plik II akt ZUS/

Zaskarżoną decyzją z dnia 14 lutego 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpoznaniu wniosku z dnia 31 stycznia 2018 r., przyznał S. K. emeryturę od 1 stycznia 2018 r. tj. od miesiąca, w którym złożył wniosek.

Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę.

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 87520,90 zł

- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 582240,24 zł

- suma kwot pobranych emerytur wynosi (...),02

- średnie dalsze trwanie życia wynosi 216,10 miesięcy

- wyliczona kwota emerytury wynosi 2374,33 zł

Wysokość emerytury obliczono zgodnie z art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS: $[(...),90 + (...),02/216,10 = 2374,33 \text{ zł.}$

Emerytura ustalona niniejszą decyzją została zawieszona, ponieważ jest świadczeniem mniej korzystnym.

/decyzja – k. 6 – 7 plik III akt ZUS/

W okresie od 1 sierpnia 1970 r. do 31 marca 1993 r. wnioskodawca był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) S.A. na stanowisku elektromontera brygadzysty. Wnioskodawca był zatrudniony przez w/w przedsiębiorstwo na budowie w (...) od 30 listopada 1976 r. do 10 czerwca 1977 r. oraz w ZSRR od 29 lutego 1980 r. do 14 marca 1982 r. Podczas zatrudnienia korzystał z urlopu bezpłatnego od 24 listopada 1989 r. do 23 września 1990 r., od 20 lipca 1992 r. do 31 marca 1993 r. Nadto odbywał służbę wojskową od 29 października 1971 r. do 15 października 1973 r. Do służby został zwolniony w dniu 28 października 1971 r., a do pracy powrócił 2 listopada 1973 r.

/zaświadczenie – k. 3 plik II akt ZUS/

Podczas zatrudnienia w P.E.B. (...) (następca prawny Przedsiębiorstwa Produkcyjno – Handlowego (...) S.A. Oddział w W.) pracował na budowie eksportowej w Iraku w okresie od 24 listopada 1989 r. do 28 sierpnia 1990 r. na stanowisku elektryka.

/świadczenie pracy – k. 6 plik II akt ZUS/

W okresach od 29 lutego 1980 r. do 14 marca 1982 r. i od 24 listopada 1989 r. do 28 sierpnia 1990 r. wnioskodawca pracował na budowach eksportowych i przyjęto wynagrodzenie zastępcze, zgodnie z Rozporządzenia RM w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent (Dz.U. z 1989 r., nr 11, poz. 63 z późn. zm.)

/zaświadczenie – k. 9 – 10 plik II akt ZUS/

Podczas zatrudnienia w w/w zakładzie pracy ubezpieczony otrzymywał następujące wynagrodzenia:

- 12 zł na godz. od 1 grudnia 1974 r.,
- 15,50 zł na godz. od 1 stycznia 1979 r.,
- od 1 lipca 1979 r. oprócz wynagrodzenia w kwocie 15,50 zł na godz. otrzymywał dodatek brygadzysty w wysokości 10%.

/angaże – k. 27 – 29/

Po uwzględnieniu dochodów uzyskiwanych przez wnioskodawcę w okresie zatrudnienia w (...) S.A. od 1 sierpnia 1970 r. do 31 marca 1993 r.

- za okres od 1 sierpnia 1970 r. do 30 listopada 1974 r. minimalnego wynagrodzenia z wyłączeniem okresu od 29 października 1971 r. do 1 listopada 1973 r., wojska i przerwy po wojsku,
- za okres od 1 grudnia 1974 r. do 31 grudnia 1978 r. wynagrodzenia z angażu z dnia 19 grudnia 1974 r. w wysokości 12 zł za godzinę wynagrodzenia zasadniczego i pełnego wymiaru czasu pracy,
- za okres od 1 stycznia 1979 r. do 31 grudnia 1979 r. wynagrodzenia z angażu z dnia 29 stycznia 1979 r. w wysokości 15,50 zł za godzinę wynagrodzenia zasadniczego i pełnego wymiaru czasu pracy, przy czym dodatkowo za okres od 1 lipca 1979 r. do 31 grudnia 1979 r. dodatku brygadzystowskiego w wysokości 10% wynagrodzenia zasadniczego,
- w pozostałych okresach zarobków wskazanych w zaświadczeniach o zatrudnieniu i wynagrodzeniu na drukach Rp-7,
- za okres od 30 listopada 1976 r. do 10 czerwca 1977 r. nie przyjęto minimalnego wynagrodzenia, gdyż za w/w okres uwzględniono angaż z 19 grudnia 1974 r.,

wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyliczony: z 20 lat kalendarzowych całego okresu zatrudnienia wyniósł 94,02%.

Najkorzystniejszy jest zaś dla wnioskodawcy dotychczasowy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego w wysokości 118,74% z lat 1982 – 1991, przyjęty w dotychczasowym wyliczeniu kapitału początkowego i emerytury. Przyjęcie powyższych wynagrodzeń pozostaje bez wpływu na wyliczony kapitał początkowy

/pismo ZUS i wyliczenia k 55-64/.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zachowaną dokumentację kadrowo-płacową skarżącego z okresu zatrudnienia w (...) obejmującą świadectwa pracy, zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu oraz angaże, a także w oparciu o hipotetyczne wyliczenie wysokości wskaźnika podstawy wymiaru kapitału początkowego dokonane przez organ rentowy w oparciu o zachowaną dokumentację płacową skarżącego. Podkreślenia wymaga, że żadna ze stron nie kwestionowała prawdziwości i mocy dowodowej ww. dokumentacji.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 174 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1270), kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Natomiast zgodnie z ust. 2 tego przepisu przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6,
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5,
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

W myśl ust. 3 w/w przepisu podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się przed dniem 1 stycznia 1999 roku.

Według ust. 3b w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 października 2013 roku (w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 21 czerwca 2013 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych) jeżeli okres wskazany do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego obejmuje rok kalendarzowy, w którym ubezpieczony pozostawał w ubezpieczeniu społecznym na podstawie przepisów prawa polskiego jedynie przez część miesiący tego roku, do obliczenia stosunku sumy kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w art. 15 ust. 3, w okresie tego roku do przeciętnego wynagrodzenia, przyjmuje się sumę kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za ten rok kalendarzowy odpowiednią do liczby miesięcy pozostawania w ubezpieczeniu.

Natomiast w myśl ust. 7 analizowanego przepisu do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998 roku. Ustęp 8 powyższego przepisu stanowi, że przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24 % tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku.

Zgodnie natomiast z treścią ust. 8 przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24% tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku, według wskazanego w nim wzoru.

Z kolei w myśl art. 15 ust. 1 powyższej ustawy podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na

ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176. Natomiast stosownie do brzmienia ust. 2a tego samego przepisu, jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy. Z kolei na podstawie ust. 6 omawianego przepisu na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Jak stanowi art. 15 ust. 4 w/w ustawy w celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty:

1. oblicza się sumę kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust. 3, w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych,
2. oblicza się stosunek każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia, ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu,
3. oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która, z zastrzeżeniem ust. 5, stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty, oraz
4. mnoży się przez ten wskaźnik kwotę bazową, o której mowa w art. 19, przy czym wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie może być wyższy niż 250%, jednakże przy ponownym przeliczeniu wysokości emerytury należy mieć na względzie, iż zgodnie z art. 111 ust. 2 ustawy uwzględnia się kwotę bazową ostatnio przyjętą do obliczenia świadczenia.

Zgodnie z art. 16 cytowanej ustawy przy ustalaniu kolejnych dziesięciu lat kalendarzowych – przyjmuje się lata kalendarzowe następujące bezpośrednio po sobie, chociażby ubezpieczony w niektórych z tych lat przez okres roku lub w okresie krótszym niż rok nie pozostawał w ubezpieczeniu.

W związku z treścią zacytowanych przepisów można stwierdzić, iż kwota kapitału początkowego zależy od długości udowodnionych okresów składkowych i nieskładkowych przebytych przed 1 stycznia 1999 rokiem, podstawy wymiaru oraz współczynnika proporcjonalnego do wieku ubezpieczonego, który służy do obliczenia tzw. części socjalnej.

W myśl art. 24 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego wynoszącego co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a, 50e i 184.

Podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24 według art. 25. ust. 1 ustawy emerytalnej stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Emerytura, ustalana według zreformowanych zasad dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi, w jakim ubezpieczony przechodzi na emeryturę (art. 26 ust. 1 ustawy emerytalnej).

Zgodnie zaś z art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych emerytura wynosi:

- 1) 24% kwoty bazowej, o której mowa w art. 19, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, oraz
- 2) po 1,3% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów składkowych,
- 3) po 0,7% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych

Stosownie do art. 116 ust. 5 powyższej ustawy do wniosku o emeryturę lub rentę powinny być dołączone dowody uzasadniające prawo i wysokości tego świadczenia, co oznacza, że ciężar dowodu w tym zakresie spoczywa na wnioskodawcy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2001 roku II UK 297/00).

Kwestię ponownego ustalania kapitału początkowego reguluje art. 175 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w myśl którego ponowne ustalenie wysokości kapitału początkowego następuje w okolicznościach określonych w art. 114.

Zgodnie zaś z art. 114 ust. 1, prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość.

Przytoczone zasady postępowania – w świetle uchwały Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2003 roku w sprawie o sygn. III UZP 2/03 (OSNP 2003/14/338) - tak przy ustalaniu prawa do świadczenia, jak i jego przeliczaniu, pozwalają na ogólną uwagę, iż zamiarem ustawodawcy było umożliwienie ubezpieczonemu dokonanie wyboru, w ramach prawa, najkorzystniejszego z ich punktu widzenia okresu, z którego podstawa wymiaru składek ubezpieczeniowych, będzie stanowić podstawę wymiaru świadczenia.

Według § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. Nr 237, poz. 1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Należy podkreślić, iż Sąd nie jest związany ograniczeniami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organami rentowymi, co wynika z treści art. 473 k.p.c. i sprawia, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe.

Wskazana regulacja § 21 ust. 1 powołanego rozporządzenia stanowiąca odpowiednik obowiązującego do dnia 23 listopada 2011 roku § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń wyznacza kierunek postępowania dowodowego, nie oznacza jednak, że wysokość uzyskiwanego uposażenia nie mogła być wskazana i w inny sposób, tak przy pomocy pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy, czy też nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków - aczkolwiek wskazujących wprost na wysokość wynagrodzenia danego zainteresowanego (tak stanowi m. in. teza wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997r. - II UKN 186/97, OSNAP 1998/11/324, a także wyroki: Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 4 marca 1997r. - III AUa 105/97, Apel. W-wa 1997/2/7, Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 27 czerwca 1995 - III Aur 177/95, OSA 1996/10/32, czy Sądu Apelacyjnego Białymstoku - III Aur 294/93, PS - wkład. 1994/3/6).

Wysokości wynagrodzenia lub danego składnika wynagrodzenia nie można ustalać w sposób przybliżony, ale pewny, na podstawie konkretnego dokumentu bądź jego kopii, który zachował się w dokumentacji osobowej ubezpieczonego. Chodzi tutaj o umowy pracę czy angaże, w których zawarte są dane dotyczące wynagrodzenia. W takim wypadku

uwzględnić można składniki wynagrodzenia, które są pewne, wypłacane były w danym okresie, stałe i w określonej wysokości (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 18 stycznia 2012 r., III AUa 1555/11, LEX nr 1113058).

Mając powyższe na uwadze Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe obejmujące analizę zarówno dostępnej na etapie wydawania zaskarżonej decyzji dokumentacji związanej ze przebiegiem zatrudnienia wnioskodawcy, jak i dokumentacji przedłożonej na etapie postępowania sądowego (angaże), co dało Sądowi podstawę do oceny w kontekście zarzutów podniesionych w odwołaniu.

W ocenie Sądu, w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, zachodzą podstawy do uwzględnienia dochodów uzyskanych przez wnioskodawczynię w spornym okresie zatrudnienia w (...) S.A. od 1 sierpnia 1970 r. do 31 marca 1993 r., wynikających z przedłożonych angaży. Zdaniem Sądu te zachowane dokumenty wskazują na wysokość wynagrodzenia wnioskodawcy w spornym okresie, które z pewnością otrzymywał.

Sąd, mając na uwadze dyrektywę nakazującą wszechstronne zbadanie sprawy, zobowiązał organ rentowy do hipotetycznego wyliczenia emerytury (w tym również ewentualnego przeliczenia kapitału początkowego wnioskodawczyni na dzień 1 stycznia 1999 roku w najkorzystniejszym jego wariantcie) przy uwzględnieniu złożonych w toku postępowania angaży dotyczących spornego okresu zatrudnienia. W ocenie Sądu takie wyliczenia pozwalają ustalić wysokość wynagrodzenia, jaką wnioskodawca w wyżej wymienionym okresie niewątpliwie otrzymywał. Organ rentowy dokonał stosownego wyliczenia wysokości dochodów wnioskodawcy. Z porównania uzyskanych wyników z wyliczeniami będącymi podstawą wydania zaskarżonej decyzji, w sposób jednoznaczny wynika, że przeliczenie świadczenia z uwzględnieniem wynagrodzeń na podstawie angaży nie spowodowało zmiany wskaźnika wysokości kapitału początkowego, a w konsekwencji zmiany wysokości kapitału początkowego i samej emerytury.

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyliczony: z 20 lat kalendarzowych całego okresu zatrudnienia wyniósł 94,02%, Najkorzystniejszy jest zaś dla wnioskodawcy dotychczasowy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego w wysokości 118,74% z lat 1983 – 1991.

Sąd nie uwzględnił do wyliczenia twierdzeń powoda, iż miał zarobki na najwyższym poziomie. Wnioskodawca wskazał, że chciałby, aby organ rentowy przyjął do wyliczenia kwotę 4500 zł miesięcznie, gdyż dostawał „olbrzymie premie” za oddawanie węzłów. A zatem w jego ocenie winno zostać przyjęte najwyższe wynagrodzenie jakie w tym czasie otrzymywali pracownicy.

Stosownie do art. 6 k.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. W postępowaniu sądowym ubezpieczony może korzystać z wszelkich środków dowodowych stwierdzających wysokość zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru emerytury lub renty, w szczególności z dowodów dokumentów oraz z przesłuchania świadków (zob. wyrok SN z 25.07.1997 r., II UKN 186/97, OSNP 11/1998, poz. 342).

Nie jest możliwe obliczanie wysokości emerytury wyłącznie na podstawie twierdzeń wnioskodawcy. Twierdzenia te muszą być udowodnione. Wskazać należy, iż nie jest rzeczą sądu zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.). Stanowisko takie zawarł Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 1996r. sygn. akt I CKU 45/96 (opubl. OSNC z 1997r., z.6-7, poz.76). Podobnie, w wyroku z 7 października 1998 r., II UKN 244/98, OSNAPiUS 1999, nr 20, poz. 662, Sąd Najwyższy stwierdził nawet, że od 1 lipca 1996 r. nastąpiło zniesienie zasady odpowiedzialności sądu za wynik postępowania dowodowego, także w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych.

Podobny pogląd zaprezentował Sąd Apelacyjny w Łodzi w uzasadnieniu wyroku z dnia 15 marca 2006 roku, zapadłego w sprawie o sygnaturze akt III AUa 1096/05, wskazując, iż ujemne konsekwencje związane z trudnościami w dokumentowaniu wysokości wynagrodzeń z lat odległych nie powinny obciążać wyłącznie ubezpieczonych, jednakże

nie można również odpowiedzialności za taki stan rzeczy przenosić wyłącznie na Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Ustawowym wymogiem jest bowiem wykazanie przez ubezpieczonego konkretnych kwot otrzymanych przez niego zarobków, jako podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe lub ubezpieczenie społeczne, przy czym nie może istnieć tu żaden stan niepewności co do wysokości.

Wnioskodawca w toku procesu nie udowodnił konkretnych kwot uzyskiwanego w spornym okresie wynagrodzenia, zaś z dokumentacji zgromadzonej w aktach sprawy nie wynikają kwoty jakich przyjęcia zażądał odwołujący.

Mając na uwadze, że w toku postępowania ubezpieczony nie udowodnił okoliczności leżących u podstaw odwołania Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., odwołanie oddalił w pkt 1 sentencji wyroku.

Jeśli chodzi o wniosek ubezpieczonego o przeliczenie emerytury przy uwzględnieniu środków przekazanych przez Otwarty Fundusz Emerytalny, Sąd w tym zakresie przekazał sprawę Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł. jako właściwemu do rozpoznania. Organ rentowy w tym zakresie nie zajął żadnego stanowiska w decyzji, odwołujący nie złożył również takiego wniosku do organu rentowego przed wydaniem spornej decyzji. Należy zauważyć, iż tak sprecyzowane roszczenie nie było przedmiotem rozpoznania organu rentowego.

Zgodnie z dyspozycją art. 476 § 2 k.p.c. w związku z art. 2 k.p.c. przez sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych rozumie się sprawy, w których wniesiono odwołanie od decyzji organów rentowych dotyczących ubezpieczenia społecznego i kategorii spraw wymienionych w pkt 1-5 § 2 art. 476 k.p.c.

W pierwszej kolejności warto zauważyć, że decyzje organu rentowego w sprawach dotyczących świadczeń z ubezpieczenia rentowego mają charakter deklaratoryjny. Organ rentowy stwierdza jedynie, czy zostały spełnione ustawowe warunki nabycia prawa do wnioskowanego świadczenia. Postępowanie sądowe w sprawach dotyczących ubezpieczenia wszczynane jest w wyniku wniesienia przez ubezpieczonego odwołania od decyzji organu rentowego. Jego przedmiotem jest ocena zgodności z prawem - w aspekcie formalnym i materialnym - decyzji wydanej przez organ rentowy. Badanie legalności decyzji i orzekanie o niej jest możliwe tylko przy uwzględnieniu stanu faktycznego i prawnego istniejącego

w chwili wydawania decyzji. Inaczej mówiąc - o zasadności przyznania lub odmowy przyznania świadczenia decydują okoliczności istniejące w chwili ustalania do niego prawa. Postępowanie dowodowe przed sądem jest bowiem postępowaniem sprawdzającym, weryfikującym ustalenia dokonane przez organ rentowy.

Sąd pierwszej instancji może wprawdzie zmienić decyzję ZUS i orzec co do istoty sprawy (art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.), ale tylko w razie uwzględnienia odwołania, czyli stwierdzenia, że organ rentowy wydając decyzję uchybił prawu formalnemu lub materialnemu. Nie może natomiast tego organu zastępować, powodowałoby to bowiem wyeliminowanie poprzedzającej postępowanie sądowe drogi administracyjnej.

Na obecnym etapie postępowania, wobec braku decyzji organu rentowego w zakresie roszczenia wnioskodawcy o przeliczenie emerytury przy uwzględnieniu środków przekazanych przez Otwarty Fundusz Emerytalny właściwym do rozpoznania roszczeń pozostaje Zakład Ubezpieczeń Społecznych, od decyzji którego będzie przysługiwać skarżącemu prawo wniesienia odwołania do Sądu zgodnie z powołanymi przepisami.

Z uwagi na powyższe Sąd, na podstawie art. 464 § 1 k.p.c. orzekł jak w pkt 2 sentencji.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawcy z pouczeniem o sposobie i terminie wniesienia apelacji

K.K.-W.